

Poliittisesti ja industrialisesti yhdistyneen köyhälistön voimaa ei mikään mahti maailmassa voi kukistaa.

TOVERI

The circulation of the Toveri is greater than the combined circulation of all other newspapers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

Torstaina, Elokuun 1.—Thursday, Aug. 1.

1918.—YHDESTÖISTÄ VUOSIK.—VOL. XI

Loordi Lansdowne puhuu taas rauhan saamiseksi

Lontoo, 31 p. heinäk. — Essex hallissa pidetyssä passiivisten kokouksessa loordi Beauchamp lähi loordi Lansdownelta saapuneen kirjeen, jossa sanottiin, että liittolaiset lähtevät taivaltaamaan viidettä sotavuotta "sodan ollessa yhä kaukana lopustaan kuin koskaan ennen."

Lansdownen kirjeessä kehoitettiin ponnistelemaan "kunniallisen rauhan saavuttamiseksi" ja arvioitiin, että sota jo oli nieltynyt 7,000,000 miestä.

Mäntimessään Saksan ja Itävallan lähettämistä rauhan tuntosarvista, jotka kirjottaja sanoi osottavan, että keskusvalloissakin halutaan rauhaa, hän jatkoi:

"Mikä on olemassa rauhan tiellä? Moni meistä on sairauten asti kytynyt ja meidän velvollisuntemme vaatii, että antaisimme hallitukselle tilaisuuden tarjota meille tyydytystä ja valaistusta asioihin."

Loordi Lansdowne oli sitä mieltä, että lähiteulaisuudessa tarjoutui lukuisasti mahdollisuuksia tarttua käsiin rauhan kysymykseen, ja hän jatkoi:

"Olkamme valmiit vastaanottamaan rauhanpyrkimyksiä kohtuullisessa hengessä. Antaamme vastustajillemme tilaisuus osottaa ovatko he rauhantarkoituksiaan vilpittömiä. Selvittääkääme, jos voimme, ensin miellemme ajattelemaan alkuehdoista erillään sodan lopullisesta päämääräksymyksestä. Meitä tulian varmasti pian taas haastamaan esittämään ehtomme selvästi, joilla annamme diplomaateille tilaisuuden toimia."

Washington hylkii Lansdownea
Washington 31 p. heinäk. — Washingtonin viranomaiset selittävät, että loordi Lansdowne puhuu ainoastaan itsensä puolesta ja edustaa vain pientä passiivistia joukkoa Englannissa, joka taas uudistaa esityksiään rauhan keskustelun alkamisesta.

Lansdownen kirje ei ollut mikään uuttu hallitusviranomaisille ja näitä kieltäytyvät kunnioittamasta kirjettä lausumalla sen johdosta mitään. Selitetään, että koko rauhankysymys on ratkaistu presidentti Wilsonin lausunnoissa ja varsinkin hänen puheissaan Mount Vernonissa heinäkuun 4 p:nä.

Venäläisiä suuriruhtinaita telotettu
Amsterdam, 31 p. heinäk. — Bayerische Landes Zeitungin ohi Moskovastä tiedotettu, että bolshevikit ovat telottaneet kolme entistä suuriruhtinasta, joiden joukossa myös suuriruhtinas Nikolain, entisen Venäjän ylikomentajan.

Saksin sosialistien jäsenmäärä alentunut
Saksien sosialistipuolueen jäsenmäärä, joka vuonna 1914 oli 177,000 on alentunut 23,000 maksavaan jäseneseen, Dresdenistä Berliniin Tageblattille tulleen tiedon mukaan. Jäsenluvun väheneminen johtuu puolueen jäsenten armeijan joutumisesta ja sosialidemokraattisissa puolueissa tapahtuneesta hajaantumuksesta. Edustaja Gradnauer puheessaan äskettäin pidetyssä Saksien sosialistipuolueen kokouksessa selitti sosialististen sanomalehtien tilaajien luvun olleen 618,000 huhtik. 1 p. 1917 ja nyt niiden luku on 792,000.

Laivanrakentajat täyttämään kyselykortteja

Washington, D. C. 31 p. heinäk. — Kaikkien sota-kauppalaivastoyhtiön palveluksessa olevien työläisten jotka ovat asevelvollisuusikänsä on täytettävä, juuri annetun määräyksen mukaan erikoiset työläisten rekisterauskortit, jotka tulevat hallitusviraston tutkittavaksi ja joihin pohjalla tarkastetaan onko asianomainen sellaisessa työsuorituksessa, että se oikeuttaisi hänelle vapautuksen asevelvollisuudesta.

Liittolaisten lähettiläät Kantalahdessa

Washington, 31 p. heinäk. — Amerikan ja liittolaisten lähettiläät poistuivat Vologodasta heinäkuun 23 p:nä lähtien Arkansean. Kun heiltä kiellettiin oleskella kaupungissa lähtivät valtiomiehet Kantalahden, jossa voivat säilyttää yhteytensä ulkomaailman kanssa.

Aikajärjestelmä sähkösanomatieoissa oli Kantalahden nimi väännetty aivan käsittämättömäksi "Vandelakaksi", jollaista pätkää ei Venäjän Lapissa tunneta.

Sosialismin leveneminen Espanjassa

Madrid, heinäk. 26 p. — Espanjan sosialistien, tosin vielä vähälukuisen, mutta siitä huolimatta innostunut ryhmä, on ryhtynyt laatimaan suunnitelmia puolueen toimille. Puolueella on nyt kuusi edustajaa cortesissa (parlamentissa), joista neljä on vapautettu Cartagena vangilasta, jonne he tuomittiin viimekesäisten lakkojen johdosta. Mutta vaikka puolueella onkin vain kuusi edustajaa, heidän vaikutuksensa cortesissa äskeisen lyhyen istunnon ajalla oli suurempi kuin kuudenkymmenen vanhojen olleiden välissä.

Suoraan puolesta vaaleissa puolue aikoo asettaa enemmän ehdokkaista ja sosialistit uskovat, että heidän edustajamääränsä tulee huomattavasti lisääntymään.

Puolue on juuri pitänyt kokouksen, jossa on vaihdettu mieltäpitoita tärkeistä kysymyksistä ja kansainvälisistä kysymyksistä ja laadittu ohjelma, jota tulian noudattamaan cortesin istunnon päätyttyä. Kokouksessa oli myös läsnä tasavaltalaisten johtaja Marcelino Domingo, joka toimii läheisessä yhteydessä sosialistien kanssa ja ottaa osaa heidän taisteluunsa. Kokouksen yleisenä mieltäpitoena oli, että cortesin vasemmisto on onnistunut erinomaisesti saattamalla keskustelun alaiseksi viime elokuun lakko-otapaukset.

Amsterdam, 31 p. heinäk. — Berliinissä ilmeistä Lokal Anzeiger, joka ilmoittaa saaneensa erältää korke-arvoisella venäläiseltä henkilöiltä täyden selvostuksen entisen tsaarin telotuksesta, kertoo, että Nikolai Romanoffille annettiin kaksi tuntia aikaa valmistella lopputta varten ja että telotuspäikalle vietyssä hän oli sellaisessa tilassa, että telottajat täyttivät tuota häntä paluuta vastaan.

Nikolaj herätettiin kello viiden aikana telotusamuna. Sitten hän vietiin eräseen huoneeseen, jossa hänelle ilmoitettiin Uralin sovietin päätös. Sanottiin, että tuomio täytetään kahden tunnin kuluessa.

Entinen lähittäjä otti ilmoituksen kuolemantuomion vastaan suurella tyyneydellä. Hän palasi sänkykamariinsa ja luhistui nojatuoliin. Muutama minuutti kuluu hänellä pyysi pappia, jonka kanssa hänen annettiin häiritsemättä viettä aikansa. Sillä ajalla hän kirjotti useampia kirjoja.

Kun saattojoukkuu saapui viemään häntä telotuspäikalle, koetti Nikolai ominvoimin nousta tuolistaan, mutta turhaan. Papin ja erään sotamiehen täytyi kohottaa hänet jaloilleen. Vaivalloisesti hän laskeutui rappusia alas ja kaatui kerran.

Telotuspäikalle päästessä Nikolai Romanoff oli puoli tainnoksissa.

Englannin lakko päätynyt
Lontoo, 31 p. heinäk. — Englannin sotatarviketuöläisten lakko on nyt päättynyt. Coventryn lakkoilaiset päättivät joukkokokouksessa palata työhön ja Birminghamissa äänestettiin myös työhön palaamisen puolesta, josta päätettiin edelleen jyrkästi vastustaa hallituksen sulkuuäärästä.

Työläiset tyytyivät hallituksen esitykseen, että riita ammattitaitoisten työmiesten sulkuuäärästä alistettaisiin sovintoneuvottelussa ratkaistavaksi.

Satamatyöläisiä vangittu satamäärissä

Washington, D. C. 31 p. heinäk. — Työväenjärjestöjen läheystyö, jota johti Frank Morrison, A. F. of L. liiton kirjurihastontuhoitaja ja W. Bourke Cochran, kävivät "valkosessa talossa" esittäkseen anomuksen, että Thomas J. Mooneyn oikeusjuttu otettaisiin Californian valtion oikeusistuimen käsistä tutkitavaksi liittovaltion oikeuslaitoksissa Yhdysvaltain lakien mukaan. Cochran selitti, että kirjallinen anomus tulee ehken tulevalle viikolle esitettäväksi presidentille. Presidentti nyt ei ollut tavattavissa ja lähetystyö sai jättää anomuksen esittämisen tuonemmassi.

Buttessa mielenosoituskokous Mooneyn puolesta.
Butte, Mont. 31 p. heinäk. — Täällä pidettiin yleinen joukkokokous Mooneyn asian johdosta ja kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa protesteeraati Mooneyn tuomiota vastaan. Kokouksen puhejohtajana toimi Butte Weekly Bulletinin toimittaja R. B. Smith ja yhtenä puhujana Mooneyn puolesta esiintyi kaupungin majuri Maloney.

Anovat Mooneyn liittovaltioitten oikeuden käsiin siirtämistä

Washington, D. C. 31 p. heinäk. — Työväenjärjestöjen läheystyö, jota johti Frank Morrison, A. F. of L. liiton kirjurihastontuhoitaja ja W. Bourke Cochran, kävivät "valkosessa talossa" esittäkseen anomuksen, että Thomas J. Mooneyn oikeusjuttu otettaisiin Californian valtion oikeusistuimen käsistä tutkitavaksi liittovaltion oikeuslaitoksissa Yhdysvaltain lakien mukaan. Cochran selitti, että kirjallinen anomus tulee ehken tulevalle viikolle esitettäväksi presidentille. Presidentti nyt ei ollut tavattavissa ja lähetystyö sai jättää anomuksen esittämisen tuonemmassi.

Missoula, Mont. 31 p. heinäk. — Metsävalkeaa uhkasi Clearwaterin kaupalla, mutta saatiin torjuttuksi ankaroinn ponnistusten ja sen kautta, että tuli kään tvi yön aikaan kun lähenyvä palo oli ehtinut melkein kylään saakka. Tuli kuitenkin etene toiseen suuntaan metsässä räikkäasti ja Missoullasta on pyydetty miehiä tulen sammutustöihin.

METSÄVALKEAT LEVENEVÄT MONTANASSA

Missoula, Mont. 31 p. heinäk. — Metsävalkeaa uhkasi Clearwaterin kaupalla, mutta saatiin torjuttuksi ankaroinn ponnistusten ja sen kautta, että tuli kään tvi yön aikaan kun lähenyvä palo oli ehtinut melkein kylään saakka. Tuli kuitenkin etene toiseen suuntaan metsässä räikkäasti ja Missoullasta on pyydetty miehiä tulen sammutustöihin.

SOTAUUTISIA

Virallinen tiedonanto.
Paris, 1 p. elok. — Virallisessa tiedonannossa ilmoitetaan, että Plignyyn vuoreen luona, Rheimsistä lounaiseen, torjuttu voimakas saksalaisten hyökkäys. Saksalaisten vrytket olivat mun allakin tuloksettomia.

Ville-keisari lohduttaa.
Amsterdam, 1 p. elok. — Saksan keisari Wilhelm on jättänyt armeijalleen ja laivastolleen seuraavan julistuksen:
"Amerikan armeijan ylivoimainen pelota meitä. Mailman suurimpain merivaltojen ponnistuksista huolimatta meidän sukkulussuuremme, menestyksestä varmoina, hyökkäävät niitä voimia hävittäkseen, jotka virtaavat meren poikki auttamaan vihollisiamme."

Viime tiedot.
Ranskan kenttäjoukkojen mukaan, 1 p. elok. — Kenraali Manginin armeija alkoi hyökkäyksen Fere-en-Tardenoisin ja Plessied-Huillon välillä kymmenen mailin rintamalla tänä aamuna. Grande Rosoyin itäpuolella oleva kukkula no. 205 valloitettiin, jonne Fismes näkyi selvästi. Cameroiselle, neljä mailia luoteeseen Fere-en-Tardenoisista valloitettiin. Hyökkäystä jatkuu klo 8 aikana tänä-aamuna. Toiset osastot valloittivat Meunermersän.

Saksalaiset ovat alkaneet kovan pommituksen kautta koko ranskalaisten rintama-osan aina Mont Didieriin saakka.

510 veturia tilattu kenraali Pershingin joukoille

Washington, 31 p. heinäk. — Sotadepartmentti on tilannut liikkueita Baldwin Locomotive Works 510 veturia sotilasteita varten Ranskassa \$25,000,000 hinnasta. Muutama päivän kuluu tilataan Ranskaan 10,000 rahtivaunua \$18,000,000 hinnasta.

Läntisessä Canadassa uhkaaleislakko

Vancouver, B. C. 31 p. heinäk. — Ellei Canadian hallitus sovi postipalvelijain lakkoa saattaa puhjeta läntisessä Canadassa Fort Williamsista-Tyynen meren rannikolle saakka yleislakko. Järjestynyt työväestö on asettunut uhkaavalle kannalle hallitusta vastaan sen johdosta, että postipalvelijain tilalle on alettu asettamaan lakonrikkeita.

Postinkantajien lakko on kehittänyt kaupmpeaan pisteeseen. Lakkojohtajat ovat selittäneet, että ellei hallitus 24 tunnin kuluessa sovi lakkokysymystä tulee kaupungissa kaikki liikenne seisautetavaksi. Työväen unionien keskusviraston odotetaan ryhtyvän jyrkkiin toimenpiteisiin lakkoilanteen johdosta tänään pidettävässä kokouksessa, jossa päätetään lakkoon ryhtymisestä. Jos yleislakko tulee niin yhtyy siihen vähintään 10,000 työläistä ja kaupungissa tuskin tulee olemaan ainoatakaan liikenteä teollisuuslaitosta johon ei lakko vaikuttaisi.

Winnipegin lakkoilajilla saapui seuraava sähkösanoma:
"Me pysymme horjumattomina ja luotamme varmasti voittoon. Useat neuvottelut työministeri Crothersin kanssa täällä ovat menneet hukkaan tuottaen mitään, mutta edelleen on vaikuttamassa vaikutusvaltaiset henkilöt siihen suuntaan, että Crothers tulisi edustamaan hallitusta sovinnoneuvotteluissa. Työväen unionien keskusvirasto (Trades Council) täällä on hyväksynyt lakon ylimääräisessä kokouksessaan ja samalla sitoutunut antamaan kaiken kannatuksen lakkoilasteilussa. Trades Council antoi heti sen jalestä hallitukselle ultimatum, jossa vaaditaan hallitusta 24 tunnin kuluessa poistamaan postipalveluksesta lakonrikurit". Allekirjoittanut lakkoilmittaja.

Saksa on jo menettänyt 4,760,000 miestä

Paris, 31 p. heinäk. — L'Homme Libre'ssa, pääministeri Clemenceun lehdessä, julaistussa arvioinnassa osoitetaan Saksan menetysten miehiä sitten sodan alkuun kolmessa 4,760,000. Nykyään on Saksan riveissä 5,430,000 miestä, sanotaan lehdessä ja niistä on 4,000,000 osallisia länsi-rintaman taisteluissa.

Raitiotielaiset saavat palkanylennystä

Seattle, 31 p. heinäk. — Puget Sound Traction, Light & Power Co:n palveluksessa olleet konduktorit ja moottorimiehet piti-vät kokouksen käsitellen kysymystä tarjotun palkanylennyksen hyväksymisestä. Michielle tarjotaan 50 ja 60-sentin tunti-palkkaa entisen 38 sentistä 40 senttiin tunnilla vaihdellen palkan sijaan.

Berliini kokonaan lihitomaksi

Paris, 31 p. heinäk. — Bernin kautta tiedotetaan, että elokuun 19 päivän jälkeen lihan myynti kokonaan lopetetaan Berliinissä. Münchenissä on täytynyt sulkea kaasalaitos hiilipulan takia.

Juutalainen legiona Paletinassa

New York, 31 p. heinäk. — Amerikkassa toimiva sionistien järjestö ilmoittaa, että kaksi joukkuetta juutalaisesta legionasta on saapunut Palestinaan. Sotamiehet värvättiin Amerikan juutalaisten keskuudesta viime keväänä ja ovat harjoiteltu Canadian ja Englannin harjoitusleireillä. Joukot yhtyvät juutalaiseen rykmenttiin, josta osa on jo sotarintamalla lähellä Jaffaa liitetty Ranskan joukkoihin.

Hiiliyhtiötä sakotettiin rahaintojen ylittämistä

Helena, Mont. 31 p. heinäk. — Yhdysvaltain piirikokouksen tuomari Geo. M. Bourquin langetti Sootles Coal Co:lla on hiilikai-vantou Bear Creek nimisellä paikalla \$8,476 sakkoon siitä syyistä, että yhtiö oli kantanut hiilestä hallituksen säättämää rajahintaa korkeampaa hintaa. Yhtiölle antoi tuomari kuitenkin armoniikan sitä varten, että se saisi maksaa takaisin hiilenostajille yli rajahinnan perityt maksut antaen päätös aihetta käsitkseen, että siinä tapauksessa sakkoa lievennettäisiin. Yhtiön taholta oikeudessa myönnettävien hiilestä perityn korkeampi maksu, mutta samalla väitettiin, että hiilenkavantokustannukset noussevat niin korkeiksi, ettei rajahinnalla voida hiltä myöä kärsimättä tappiota ja katsoen nykyisen tilanteeseen oli yhtiö "isänmaallisena" velvollisuutena pitävän hiiliutuannon jatkamista vaikka se täytyikin tehdä ylentämällä hintoja. Tuomari oli kuitenkin sitä mieltä, että yhtiön olisi pitänyt myöä hiltä hallituksen määräämillä hinnoilla, joihvastaan yhtiö ei olisi saanut tehdä "lakkoa, eikä ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin (direct action) joita se nyt itseasiassa oli käyttänyt välttyn kuitenkin tulemassa leimatuksi I. W. W.:läiseksi".

Sosial. vallankumoukselliset murhasivat Eichornin

Amsterdam, 31 p. heinäk. — Kenttämarsalkka Herman von Eichornin, Ukrainen diktaattoriin ja hänen adjutantinsa, kapteeni Dresslerin murhasta annetaan seuraavat lähennät tiedot:
Pommi heitetiin miesten päälle, kun he ajoivat kofiin Kijejiin Casinosta. Pommi heitettiin kärryistä, joka ajoi aivan läheltä kenttämarsalkan vaunuja. Murhaaja ja kärryjen ajuri ovat vangitut.

Von Eichornin murhaaja oli muuan 23-vuotias nuorukainen Boris Danskio nimeltään. Toimittessa kuulustelussa hän sanoi olevansa kotoisin Rjansanista läheltä Moskovaa. Ei saapunyt Kijejiin edellisen päivänä kommunistisen komitean toimista määrävksellä ottaa von Eichorn hengiltä.

Von Eichorn haavottui räjähdyksessä, saaden vammoja vasempaan kykyeen. Kuolema aiheutui jälkeppään tapauksen aiheuttamasta sydämentauon lamautumisesta. Kapteenin von Dressler kuoli verenutuon.

Boris Danskio oli Moskan sosialivallankumouksellisen puolueen vasemmanistiryhmän lähettilä. Järjestön taholta hänelle oli varattu matkalle pommi, revolveri ja tarvittava summa rahaa.

Oli tunnettu junkkari

Herman von Eichorn oli johtava Preussin militaristeja. Hän tunnettiin Preussin armeijan järjestäjänä. Kun sota puhkesi määrättiin hän erään armeijan komentajaksi Venäjän rintamalle, ottaan osaa useihin kamppailuihin. Hänen joukkonsa valloittivat Kovnon lujan linnoituksen. Sittemmin hän toimi etelä-Prussissa, kunnes Venäjän sotakomeneisto luhistui.

Huhtikuulla hän lähetettiin Ukraineen "valvomaan" uuden tasavallan hallituksen järjestämisestä. Saavuttuaan perille julistettiin sotatilan koto Ukraineen ja vangittiin siekailematta uuden tasavallan ministerit, joiden vaitti-vehkeilevän keskusvaltoja vastaan. Määräsi myös takavarikoitavaksi kaikki Ukrainen elintarvikkeet, joka on johdattanut lukuisiin sisällisiin otteisiin talonpoikien keskuudessa. Nämä taistelut eivät ole vielä loppuneet. Hän asetti kenraali Skoropadskin Ukrainen diktaattoriksi, joka tietysti otti kaikki määrävksensä Eichornilta.

Ukhaavia pilviä

Sähköttään Kijejiistä, Hamburg Fremdenblattin kirjeenvaihtaja selittää nykyistä asemaa seuraavasti:
"Ukrainen poliittiselle tilaalle on keraäntynyt raskaat ukkospilviä. Hallitus koettaa torjua ukhaavaa myrskyä lukuisilla joukkovangitsemisilla. Atamanhahallituksen valtiotsiiteeri M. Gyzicki, joka on julkineen monarkisti, on vangittu muiden joukkossa.

RANSKALAISET UPSEERIT HARJOITTAVAT GUATEMALAN ARMEIJAA
Guatemala, 31 p. heinäk. — Tähän maahan lähetetty ranskalaisten armeija-lähetystyö, joka ottaa huoleksen ohjailta Guatemala armeijan harjoittamista, on saapunut perille.